STICUSA
KNIPSELKRANT 30

PAGINA 6 MAANDAG 19 MAART 1984 AMIGOE

Als de zon de aarde kust...

(aquarellen en schilderijen van Ria Houwen)

ZATERDAGAVOND OPENDE mevrouw Maria Liberia-Peters een expositie van schilderijen en aquarellen van Ria Houwen. Haar vrouw- bemoedigende woorden treft u elders aan; zij verdienen meer aandacht dan een kleine samenvatting ervan in dit artikel.

Het was enorm druk bij de opening van deze tentoonstelling en het moet de schilderes — gezien de belangstelling voor haar werk — veel vreugde gedaan hebben, dat zij met haar boten en landhuizen, met haar paarden en olieverfschilderijen een manier van kijken heeft weten te fixeren, die zeer velen aanspreekt. Als ik het voor mezelf kort samenvat, dan zeg ik dat het werk van Ria Houwen de adem van het eeuwige voelbaar maakt.

ZINDERENDE ZON

De aquarellen van boten en landhuizen worden beide begeleid door een Roland Holstachtige gedicht, waarin de schilderes vertelt wat haar ertoe bracht om deze aquarellen te maken. Bij de boten valt vooral op de rondbuikigheid ervan, en ook de kleur, min of meer naar de werkelijkheid van zoals ze daar liggen aan Daaibooi- of Piscaderabaai of Santa Cruz. Ze liggen klaar om te vertrekken; het wachten is nog op de bemanning voor de tocht naar het verre Elysium.

De landhuizen vertellen meer van de zinderende zon die neervalt vanuit de hemel en die alle kleuren in trilling brengt. Het is of je ziet wat je soms zelf ervaart, als de zon te fel voor je ogen is en vormen vervagen tot vlakken, gevuld met telkens iets afwijkende kleur. Persoonlijk vind ik deze hele wand met landhuizen van een Mondriaan- achtige schoonheid, tikkelend van licht naar donker; of zoals ik iemand naast me hoorde zeggen: morgen, middag en avond aan Knip worden door de ver- kleuring zichtbaar.

PAARDEN EN EROTIEK

In het gedicht 'De paarden' van de al genoemde Roland Holst staat: "...En hij, onzichtbaar, hij verging er van heimwee naar hun leven, naar die verre vroegte het meest toen voor het allereerst zijn kim, zijn einder uitsloeg in dat ver hinniken, het wild alarm van een voorwereldlijk geluk, het dreigement tegen de wereld van het onverzoenlijk heimwee..."

Alle man- of vrouw- figuren (samen of alleen) bij de paarden zoals ze door Ria Houwen getekend of geschilderd zijn,

z.o.z.

Vervolg Als de zon de aarde kust

lijken te spreken van eenzelfde heimwee. De vormen, de rondingen van het paard lopen parallel met die van mensen en evoceren de macht of de tragiek van Eros, zonder ooit banaal te worden. Persoonlijk spreken mij de aquarellen in de licht bruin- rode kleur het meest aan; het is de macht van Eros. Wanneer de kleur blauw gaat overheersen, of zwart zoals in Black Wound, ervaar ik vooral de angst, de tragiek of de woede om de onvolkomenheid van het bestaan. Van het geëxposeerde werk lijkt me dit het meest gesloten, waarschijnlijk omdat men geconfronteerd wordt met wat in woorden zo moeilijk overdraagbaar is.

ONTWIKKELING

Een paar dagen geleden mocht ik overdag al even een voorproefje nemen van deze expositie. De volgorde van de olieverf- schilderijen was toen anders. Het prachtige schilderij **Liefde** (man / vrouw verbonden of gescheiden door een kruis van licht) hing nog 'op zijn plaats'. In de chronologie van ontstaan hoort het thuis in de 'rode periode', terwijl **Baden in het licht** thuishoort bi het laatste werk, de 'geel/groene periode'. Als men dan rondkijkend de schilderijen volgde van 'rood' naar 'groen / geel', dan zag men de ontwikkeling van de kunstenaar (ik beperk mij hiertoe; van ieder schilderij apart is veel te vertellen, maar de kleuren draag je mee op je netvlies en zijn nog tastbaar, als je weer thuis bent). Voor iedereen zou dán zichtbaar geweest zijn hoe de warmte van het rood overging in het zoeken en aftasten van het oranje / geel naar het groen / geel van jonkheid en bloei. Ik durf niet te voorspellen waarin haar **Vrijage met het licht** zal uitmonden, maar zeker is dat de wereld nieuw is als de schepping op haar eerste dag.

Door de gerealiseerde "verhanging" is er geofferd aan het verhaal dat achter de schilderijen schuilgaat; het verhaal dat zich niet laat vertellen, zonder impertinent te worden; maar het verhaal ook van iedere, door het leven getekende mens; een 'Werdegang' die zichbaar wordt als alles op een rijtje hangt. Persoonlijk zou ik daar de voorkeur aan gegeven hebben. Een expositie is niet alleen het laten zien van een willekeurig aantal schilderijen van één kunstenaar; vooral maakt het zichtbaar wat — in de voortgang van de tijd — de waarlijk begaafde kunstenaar als uitingen van zijn / haar existentie mag laten ontstaan. Met spanning wacht ik af, waartoe — als de zon de aarde kust — deze vrijage met het licht zal leiden.

SYBREN PAUL

"Voorbeelden spreken tot ons"

HET WAS gedeputeerde mevrouw Maria Liberia- Peters die de opening verrichtte van de tentoonstelling van Ria Houwen. Zij ving haar openings- toespraak aldus aan:

"Een van de leukste en tegelijkertijd meest serieuze en belangrijke karakter- trekken van deze eeuw is het verschijnsel dat met een enigszins ludiek woord de "Vrouwen- beweging" en met een meer serieuze benaming de "Revolutie der Functie der Geslachten" genoemd wordt.

Inderdaad is de (maatschappelijke) functie van de vrouw een van de belangrijkste gebieden waar deze revolutie of beweging grote veranderingen aan het brengen is. Tot enkele decennia terug was het algemeen beeld dat men van de vrouw had, geconstrueerd rond de taken die men haar binnen het familie- en gezinsverband, met name als moeder en vrouw, toebedeelde.

En als zij zich buiten dat verband — op meer socialer vlak — bewoog dan bleef haar functie toch vnl. beperkt tot charitatieve activiteiten of handelingen, die meer van ondersteunende aard waren voor functies waar uiteindelijk de man alleen verantwoordelijkheid voor droeg. Hoewel toegegeven dient te worden dat er nog velen zijn — zowel mannen als vrouwen — die de maatschappelijke functie van de vrouw alleen zien als vorenomschreven, is het ook zeker waar dat de Vrouwen- beweging wegen heeft opengelegd waarlangs de vrouw — zo zij dat wil en er voldoende aanleg voor heeft — inderdaad zeer zelfstandige, verantwoordelijke en leiding- gevende sociale functies kan vervullen.

En ook is duidelijk gebleken dat de vrouw in staat is in deze nieuwe sociale functie op krachtige en goede wijze haar bijdrage te verlenen tot de ontwikkeling van de mensheid en daarbij toch haar eigen vrouwelijke aard te behouden, zonder dus een halve man te worden, hetgeen velen gedacht hadden. Volledig geslaagd is deze Revolutie nog lang niet, dat weten we allemaal. Een nog lange, vaak moeilijke weg dient afgelegd te worden voor het zover is en het zal nodig zijn om allerlei middelen te gebruiken om het ideale doel: de vrouw werkelijk gelijkwaardig aan de man, te bereiken.

Een van de beste middelen is het vinden van voorbeelden op zoveel mogelijk gebieden waar vrouwen deze nieuwe functie vervullen. Voorbeelden die tot ons spreken en ons de weg kunnen wijzen. Waar wij — zowel vrouwen als mannen — trots op kunnen zijn, omdat zij ons leven, de wereld van man en vrouw, op eigen wijze verrijken en op een hoger plan brengen".

Als een voorbeeld hiervan noemde zij de schilderes Ria Houwen.

De Beurs
Maandag 19 maart 1984

Magistrale olieverven van Ria Houwen

WILLEMSTAD – Zaterdagavond 17 maart j.l. vond de officiële opening plaats van de expositie van de schilderes Ria Houwen in het Curacaos Museum. Voor deze gelegenheid was Gedeputeerde Maria Liberia-Peters uitgenodigd om de opening te verrichten en kreeg een welverdiend applaus voor haar zeer goede toespraak. Op de foto: Links Ria Houwen en rechts Gedeputeerde Liberia-Peters bij éénvan Ria's mooie olieverf schilderijen.

WILLEMSTAD - Bij binnenkomst een gevoel van teleurstelling. Zoveel baaien, zoveel bootjes, zoveel landhuizen... Enigszins kribbig stel ik bij voorbaat bij mezelf vast dat dit niet is wat ik van deze expositie verwacht had. Toegegeven, de vlak-techniek is geraffineerd gehanteerd, de aquarellen zijn mooi, zonnig en dekoratief, maar emotioneel blijft het voor de toeschouwer aan de oppervlakte dobberen.

Totdat ik linksaf de grote zaal binnenga.

Een gevoel van verademing! In haar olieverven is Ria Houwen volmaakt trouw aan zichzelf gebleven.

Deze schilderijen stralen persoonlijkheid en emotie uit.

Haar subtiele flirt met licht en schaduw wekt sterke gevoelens op, evenals de direkte manier waarop zij haar onderwerpen benadert. De vage kountouren benadrukken juist wat zij door wil geven en geven er een extra dimensie aan. De mensen die zij schildert zijn geen zielloze portretten, maar personen in een bepaalde situatie, een bepaalde gemoedstoestand.

De troost van de herkenbaarheid vind je erin terug.

De sleutel tot het geheime rijk der Schone Kunst is de juiste kombinatie van gevoel en techniek.

Ria Houwen is in het gelukkige bezit van deze sleutel.

Ook in haar paardengouaches is dit terug te vinden Verfijndheid gepaard gaand aan kracht. Schitterend!

Uit deze expositie blijkt heel duidelijk dat het "levende materiaal" Ria veel beter ligt dan het weergeven van landschappen en stillevens. Dekoratief en sfeervol dat zeker, maar niet doordrongen van dezelfde innerlijke kracht die haar "levende" schilderijen kenmerkt.

Ik kan u deze tentoonstelling in het Curacaos Museum zeer zeker aanbevelen.

De opening werd afgelopen zaterdagavond verricht door Maria Liberia-Peters en was zeer druk bezocht.

SELLY

Amigoe
MAANDAG 19 MAART 1984

Grote klasse bewezen ondanks oude vleugel

Volle zaal CCA-concert pianiste Astrid Viana

ORANJESTAD — De heer Manuel Viana — zakenman in ruste en algemeen geliefd en gewaardeerd in de Arubaanse gemeenschap — toonde talent als zakenman. Toen hij zijn zaken overdroeg aan jongere mensen, liet hij Aruba in de vruchten van zijn talent meedelen en schonk een halfmiljoen aan een fonds dat zijn naam draagt. Van het rendement van dat kapitaal gaan jaarlijks donaties aan allerlei instellingen en organisaties op Aruba.

Zijn dochter Astrid heeft ook talent. Een geheel anders gericht talent, de gave van muzikaliteit. Zij toonde dit reeds op zeven-jarige leeftijd toen zij in de Bolivariana optrad.

In 1967 behaalde zij haar Bachelor of Music aan Mary-

z.o.z.

Vervolg Astrid Viana

mount waar zij studeerde met Wolfgang Schanzer en Seymour Lipkin. Zij studeerde ook met Orazio Frugoni in Florence, Italië. In 1980 kreeg zij de master degree aan de Universiteit van New Mexico.

Astrid Viana is lid van de New Mexico Music Teachers Association, The National Music Teachers Association en de Albuquerque Conservation Association.

Ook zij wilde de Arubaanse gemeenschap laten delen in haar talent en bood het bestuur van het Viana Charity Fund aan om ten bate van het fonds een liefdadigheids- concert te geven. Het bestuur stelde deze geste zeer op prijs en zaterdagavond bleek dat het Arubaanse publiek graag kwam luisteren naar deze begaafde Arubaanse pianiste. Een practisch uitverkochte Cas di Cultura bewees dat er op Aruba nog steeds belangstelling bestaat voor klassieke muziek en met name voor piano recitals. Dat het hier ging om een concert door een Arubaanse — die, hoewel reeds jaren in de Verenigde Staten, haar eiland niet vergeten is — speelde natuurlijk een rol. Door de connectie met het Viana Charity Fund kreeg het geheel ook een beetje het effect van een hommage aan een groot mede- burger: Manuel Viana.

Astrid Viana opende het concert, na een welkomstwoord van de Charity Fund-voorzitter Urbano Maduro, met de fantasie in C KV 475 van Wolfgang Amadeus Mozart. In dit werk is niet de speelse sprankelende onge Mozart aan het woord, maar de weemoedige en innerlijk bewogen kunstenaar. Het is een fantasie in vrije vorm die uit vijf onderdelen bestaat. Een prachtig werk dat door Astrid Viana helder en muzikaal gespeeld werd. In de Childrens Corner suite van Debussy toonde zij zich een waar muzikaal talent. Zonder enig effect- bejag speelde zij de humorvolle korte suite-delen, zoals ongetwijfeld Debussy het bedoeld had. Zoals de schilderijen van de impressionisten zijn de werken van Debussy vol gratie en sfeer. De speelsheid van de suite, in 1908 geschreven door Debussy voor zijn dochter Chou-Chou, kwam goed uit de verf.

Na de pauze speelde Astrid

Viana de complete 24 preludes Opus 28 van Frederic Chopin, de meest fijnzinnige composities van deze grote componist van piano- werken. De préludes zijn geen inleidingen zoals de naam zou doen denken, maar elk voor zich zelfstandige muziekstukken. Ze bieden een rijke verscheidenheid aan stemmingen en klankkleur van dichterlijk naar virtuoos, vrolijk tot somber. Juist bij een volledige uitvoering krijgt men een goed beeld hiervan. De sombere tweede en veertiende, de gepassioneerde achtste en vierentwintigste, het zangerige lento van dertien, grootste muziek en kennelijk favoriete werken van de pianiste. Zij speelde deze werken van het blad en niet altijd zonder oneffenheden, maar zeer expressief en muzikaal.

Astrid Viana is (nog) geen geroutineerd concert- pianiste, maar wel een pianiste met een grote muzikaliteit, een prachtige aanslag en voldoende techniek. De conditie van de nu ongeveer dertig jaar oude Steinway is niet best. De hoge tonen worden wat metaalachtig en op deze drie kwart Steinway komen de lage tonen ook minder uit de verf dan op een echte concert grand. Het wordt nu wel tijd dat deze vleugel verder als studie- vleugel wordt gebruikt en Cas di Cultura een nieuwe concert- vleugel krijgt. Het is te hopen dat de Sticusa hiervoor nog een potje heeft en dit geregeld kan worden voor deze culturele stichting, waar CCA, Cas di Cultura en vele andere culturele organisaties zoveel steun van kregen in het verleden.

Astrid Viana wist ondanks de feilen van deze vleugel, de aandacht van het dankbare publiek van begin tot einde geboeid te houden. Een warme staande ovatie van de volle zaal en een bloemenhulde toonden de dankbaarheid van het publiek voor een prachtige muziekavond waarvan er jammer genoeg zo weinig meer te beleven zijn op Aruba. Astrid Viana mag in ieder geval vaak terugkomen. Het publiek dat haar zaterdagavond beluisterde, zal zeker terugkomen voor meer.

De droomwereld van Marjan Willemsen

WILLEMSTAD — Gisteren werd in Landhuis Bloemhof een expositie geopend met aquarellen en pastels van de kunstenares Marjan Willemsen. Een tentoonstelling die bij de opening reeds veel publiek trok. Bloemen hebben door de eeuwen heen reeds kunstenaars geinspireerd tot het weergeven van hun kleur en karakter.

Marjan Willemsen doet dit op een geheel eigen wijze. Haar visie op het scheppings-produkt "de bloem" is er een die getuigt van positivisme. Haar bloemen, afkomstig uit het rijk "Fantasia", verkeren in het knop- of bloeistadium en zijn nergens aan het afstervingsproces onderhevig.

Vooral de pasteltinten geven op subtiele wijze de droomsfeer weer. Het blijft echter bij een droomwereld. Sterke emoties komen er niet aan te pas.

Wat door de bloemen van Marjan Willemsen wél wordt opgewekt, is een gevoel van "vertederd waarnemen".

Haar werk doet denken aan een sonnet van de tachtiger Willem Kloos, "Avond".

"Nauw zichtbaar wiegen, op een lichten zucht,
de witte bloesems in de scheemring - ziet,
hoe langs mijn venster nog met ras gerucht,
een enkele, al te late vogel vliedt".

WILLEMSTAD - Op zondag 18 maart j.l. vond de officiele opening plaats van deaquarellen van Marian Willemsen in Landhuis Bloemhof. Op de foto links Marian Willemse en rechts Nydia Ecury, die op haar bekende humoristische manier de gasten toesprak.

En, om nog even bij Kloos te blijven, afgaand op haar "Dreamflowers, lijkt deze kunstenares mij ook iemand die zal "wenen om bloemen, in de knop gebroken en vóór den uchtend van haar bloei vergaan".

Vertederend-lief zijn deze bloemen die zij aan de vergetelheid heeft ontrukt en behoed voor het breken in de knop.

Tot en met 21 maart kunt u de expositie "Dreamflowers" bezoeken, in landhuis Bloemhof, van drie tot zes uur 's middags.

SELLY

AMIGOE 19/3-84

RNWO wil vergunning voor FM-uitzendingen

KRALENDIJK — Geruime tijd geleden reeds heeft de manager van Radio Nederland Wereld Omroep (RWNO) een zendvergunning aangevraagd om via een FM zender ook lokale uitzendingen te verzorgen. RNWO is gevestigd te Hilversum in Nederland en heeft op Bonaire een relay zender die juist deze maand vijftien jaar in de lucht is. De uitzendingen van RNWO zijn voornamelijk gericht buiten het Caribische gebied.

De uitzendingen via het Thijmstra zendstation zijn niet uitsluitend gericht op de rest van de wereld, want elke dag is er ook een uitzending die speciaal is gericht op de Surinaamse en Antilliaanse luisteraars. RNWO zend uit op de korte golf omdat het bereik van de zender dan veel groter is; deze korte golf uitzendingen zijn dan tevens de oorzaak dat maar weinig luisteraars op de Antillen op de RNWO afstemmen. Naar de Amigoe nu begrepen heeft, zijn er bij de RNWO

Z.O.Z.

Vervolg FM-uitzendingen van RNWO

plannen om tot lokale uitzendingen te komen en inmiddels is er bij de minister van Verkeer en Communicatie Rudy Ellis reeds een vergunning aangevraagd om op Bonaire een FM station op te richten. Zoals bekend heeft Bonaire slechts een radio station Voz di Bonaire, maar dit station zendt uit op de middengolf. FM zenders zijn wel te beluisteren op het Flamingo eiland, hoewel de Curaçaose uitzendingen niet geheel storing vrij zijn. Inmiddels is gebleken, dat RNWO reeds de beschikking heeft over een FM zender en het wachten is nu op de officiele toestemming van de minister. Wordt de FM zender een feit, dan zal RNWO zich met de transcriptie programma's uit Nederland ook richten tot de ABC eilanden. Deze uitzendingen waren vroeger ook te beluisteren tussen zeven uur en half negen 's avonds want dan huurde RNWO een middengolf zender bij Trans World Radio (TWR). Gezien echter de kosten die dit met zich meebracht besloot de leiding elke jaren geleden om die programma's te stoppen.

SATELLIET

Een ander plan waar de leiding van de RNWO reeds geruime tijd mee rondloopt is de mogelijkheid tot het plaatsen van een eigen satelliet ontvanger op Bonaire. Momenteel wordt de ontvanger van de Lands Radio Dienst (LRD) te Curaçao gebruikt, omdat ondanks de vele aanvragen van de zijde van de RNWO de centrale regering nog steeds geen toestemming heeft gegeven om de satelliet ontvanger op Bonaire te plaatsen.

De Beurs Maandag 19 maart 1984

INGEZONDEN

DR. VAN EPS LAAKT REDAKTIE TAMARINDE

Geachte redaktie:

Zeer gewaardeerd heb ik het, dat u het interview van mij in "Tamarinde" in uw krant hebt gepubliceerd met een aardige inleiding.

Helaas stonden er veel storende fouten in. Reden waarom ik een brief naar de redaktie van "Tamarinde" heb gestuurd, waarvan ik u bijgaand een kopie doe toekomen.

Ik zou het bijzonder op prijs stellen, indien u van deze tekst iets in uw krant zoudt willen publiceren, omdat ik weet, dat veel mensen op Curaçao zich terecht beledigd hebben gevoeld. Het is ondoenlijk om alle fouten aan te geven. Ik zou u alleen willen vragen om bij eventuele publicatie eraan toe te willen voegen, dat de Intensive Care Unit van het St. Elisabeth Hospitaal niet door mij, maar door de longarts T. Kroon werd opgericht. Ik heb hem daarbij slechts mijn hulp aangeboden. Tijdens mijn werkzaamheden op Curacao heb ik altijd dankbaar gebruik gemaakt zowel van de I.C.U. als van de hulp van dr. Kroon bij de behandeling van I.C.-patienten.

U bij voorbaat dankend.

Met hartelijke groet,
Dr. L.W. Statius van Eps,
Hfd. Afd. Interne Geneeskunde.

Geachte heer Goedhart,

Ik ben bijzonder ontstemd, dat u onze afspraak m.b.t. het interview, dat u mij voor het blad Tamarinde hebt afgenomen, niet bent nagekomen.

U had mij op mijn nadrukkelijke verzoek toegezegd, dat ik de kopie van het interview vóór publicatie ter inzage zou krijgen. Mij stond voor ogen, dat ik op deze wijze onjuistheden, halve waarheden of verwarrende uiteenzettingen vóór publicatie kon verbeteren.

Nu het artikel in het laatste nummer van Tamarinde is verschenen en ik de kopie niet van tevoren onder ogen heb gehad, blijkt, dat mijn vrees volstrekt gerechtvaardigd is geweest.

Het interview, zoals het thans is gepubliceerd, staat vol fouten. De door de schrijver uitgewerkte gedachten, hebben een draai genomen, die niet in overeenstemming is met mijn opvattingen en derhalve ook niet met wat ik naar voren heb gebracht en tijdens het interview heb gezegd.

Het zou voor mij onbegonnen werk zijn u al mijn op- en aanmerkingen, verbeteringen of veranderingen toe te zenden. Ik heb hieraan ook geen enkele behoefte.

Het spijt mij oprecht, dat uw blad op deze voor mij teleurstellende wijze zijn geloofwaardigheid en betrouwbaarheid in het geding heeft gebracht.

Hoogachtend,
Dr. L.W. Statius van Eps,
Hfd. Afd. Interne Geneeskunde.

De Beurs 19/3-'84

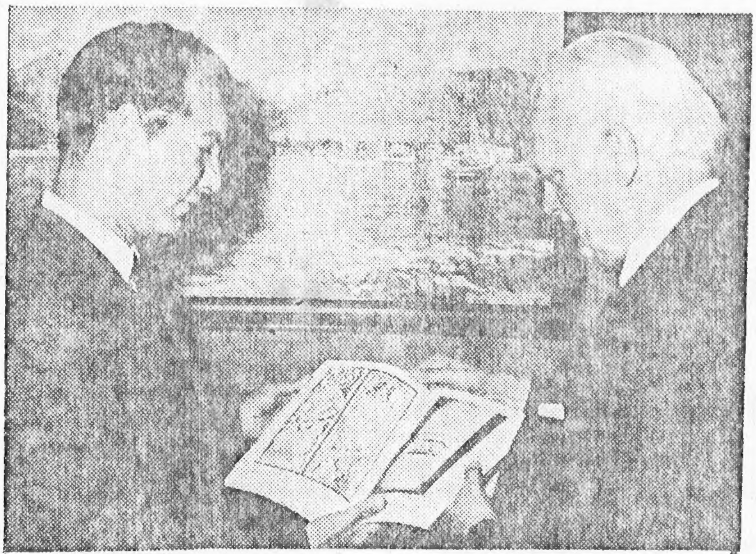
Nieuwe gedichten Nydia Ecury

WILLEMSTAD - Op vrijdag 23 maart a.s. om 20.30 uur zal er in het Hotel Avila een voordracht gehouden worden van nieuwe gedichten in het Papiaments en in het Engels door Nydia Ecury.

Behalve de voordracht uit eigen werk zullen aan deze culturele avond meedoen Carlos Tramm met een slidespresentatie, Isocco met muziek en Lucia Schnog met dans.

Peetoom en peettante van Nydia's nieuwe collectie gedichten zullen respektievelijk zijn Nic Moller en Marian Willemsen. De "Yaya" is Eliane Haseth en de ceremoniemeesteres zal Lucille Berry zijn.

De Beurs Maandag 19 maart 1984

DEN HAAG – "Sefardiem" (De stenen spreken/Speaking stones) is de titel van het boekwerk dat door de heer P.H. Huisman sr. onlangs in eigen beheer werd uitgegeven. Het boek behandelt de geschiedenis van de Spaanse en Portugese joden in Nederland en het Westelijk Halfrond, in het bijzonder de Curacaose Sefardiem. Tijdens zijn verblijf op Curaçao (1950-1961), waar de heer Huisman direkteur was van de verzekeringsmaatschappij de Nederlanden van 1845, kwam hij op de gedachte zich meer te verdiepen in de geschiedenis van de Sefardische Joden. In een voorwoord stelt de heer Charles Gomes Casseres, in zijn hoedanigheid van Voorzitter Consejo de Ancianos van de Nederlands-Portugese Israelitische Gemeente MIKVE-Israel EMANUEL te Curaçao, dat het werk van de heer Huisman een heldere verhandeling is, die bij een brede lezerskring zeker welkom zal zijn. Op 13 maart j.l. bood de heer Huisman een exemplaar van het boek aan Gevolmachtigde Minister drs. Marco J. de Castro aan. Eerder werd een exemplaar aan de burgemeester van Amsterdam, drs. J. van Thijn, aangeboden. Op de foto: Met aandacht kijkt minister De Castro het boek Sefardiem in, terwijl de heer Huisman hem het een en ander uitlegt.

De Beurs Maandag 19 maart 1984

UITZENDEN ARUBAANS TV-PROGRAMMA IN GEDING

WILLEMSTAD - De Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba en de Arubaanse Vereniging voor Handel en Industrie (ATIA) willen de Antilliaanse Televisie Maatschappij N.V. (ATM) afdwingen een door hen vervaardigd tv-programma alsnog door TeleCuraçao te laten uitzenden. Zij zijn daarvoor naar de kortgeding-rechter gestapt. Het gaat hier om een programma dat al eerder door TeleAruba is uitgezonden. TeleCuraçao heeft het programma echter geweigerd.

Als reden wordt opgegeven dat de heren Mansur en Robles, respectievelijk voorzitter van de KvK-Aruba en voorzitter van de Arubaanse Vereniging voor Handel en Industrie, minister-president Don Martina in het omstreden programma op een ongepaste wijze persoonlijk aanvallen.

Regels

Volgens de vertegenwoordiger van de Arubaanse eisers in deze zaak, mr. Swaen, gaat het hier om een zogeheten "weerwoord" op een eerder door de minister gehouden toespraak die door beide tv-stations werd uitgezonden en waarin door de minister de woorden "leugens en halve waarheden" zouden zijn gebezigd, maar waarin geen namen werden genoemd

Mr. Knoppel die voor de ATM optrad bracht vanmorgen tijdens de behandeling van het geding naar voren dat de KvK-Aruba en de ATIA geen spoedeisend belang bij het uitzenden van het programma hebben en dat zij daarom alleen al "niet ontvankelijk in hun eis" moeten worden verklaard.

Volgens hem hebben belangstellenden al uitgebreid in de pers het "weerwoord" van de heren Mansur en Robles kunnen lezen. Hij bestrijdt verder dat er een overeenkomst is gesloten tussen TeleCuraçao en de KvK-Aruba/ATIA.

De stations werken onafhankelijk van elkaar, slechts gemeenschappelijke belangen worden door de ATM behartigd, aldus de advocaat, die verder opmerkte dat de direkteur van TeleCuracao gebonden is zich te houden aan art. 11 van de televisie/landsverordening en die bepaalt dat alleen zendtijd ter beschikking wordt gesteld aan bonafide maatschappelijke organisaties met een niet-commercieel doel.

Eisers

Zelfs politieke partijen moeten zich aan de regels houden. Die zijn verder uitgewerkt in de "memo inzake zendtijd politieke partijen".

Aanvallen van persoonlijke aard op individuele personen in onze gemeenschap kunnen door het medium televisie niet worden uitgezonden.

Mr. Knoppel stelde ook nog dat de KvK-Aruba en de ATIA alvorens naar de rechter te stappen de door de wet voorgeschreven procesgang niet in acht hebben genomen. Volgens de advocaat had eerst de minister van Verkeer en Vervoer in deze zaak benaderd moeten worden. Deze had binnen twee dagen een beschikking kunnen nemen over het wel of niet uitzenden van het programma.

Mr. Swaen is van mening dat door het niet-uitzenden van TeleCuracao door de ATM wanprestatie is gepleegd. Volgens hem is door het kontrakt met TeleAruba automatisch ook met TeleCuraçao een overeenkomst tot uitzenden ontstaan.

Amigoe MAANDAG 19 MAART 1984

DEN HAAG — De Franse drukker/uitgever Denis Delroisse heeft onlangs het nieuwe fotoboek St. Maarten aan gevolmachtigde minister drs. Marco de Castro op het Antillenhuis aangeboden. De foto's zijn van de wereldberoemde fotograaf Francisco Hidalgo. De tekst is in vier talen: Engels, Frans, Nederlands en Duits. Enige tijd geleden heeft Editions Delroisse het fotoboek Curaçao gepubliceerd met foto's van Christian Bossu-Picat. Op de foto: minister De Castro neemt het St. Maarten-boek in ontvangst van uitgever Denis Delroisse.

Amigoe MAANDAG 19 MAART 1984

Excursie langs historische gebouwen

WILLEMSTAD — In het kader van het eerste lustrum organiseert "Sosiedat pa Historia" in samenwerking met de Stichting Monumentenzorg een excursie onder leiding van Freddy da Costa Gomez, bestuurslid van de Stichting. De excursie is erop gericht de historische waarde te leren kennen van oude gebouwen en bekendheid te verwerven met het werk van de Stichting. De excursie zal onder andere leiden langs een kunukuhuis met een dak van maïsstengels en naar Asencion en vindt plaats op 25 maart.

Om acht uur 's morgens zal de bus vertrekken vanaf het kerkplein van de Kerk van Groot-Kwartier. Er zal een vergoeding gevraagd worden van 2,50 gulden per persoon. Iedere deelnemer zal iets te eten en te drinken krijgen. Zij die willen deelnemen moeten zich echter opgeven vóór 23 maart bij het buurtcentrum van Sta. Maria, Seru Fortunaweg 5, telefoonnummer 82515 en tussen vijf en 10 uur in de namiddag.

Amigoe MAANDAG 19 MAART 1984

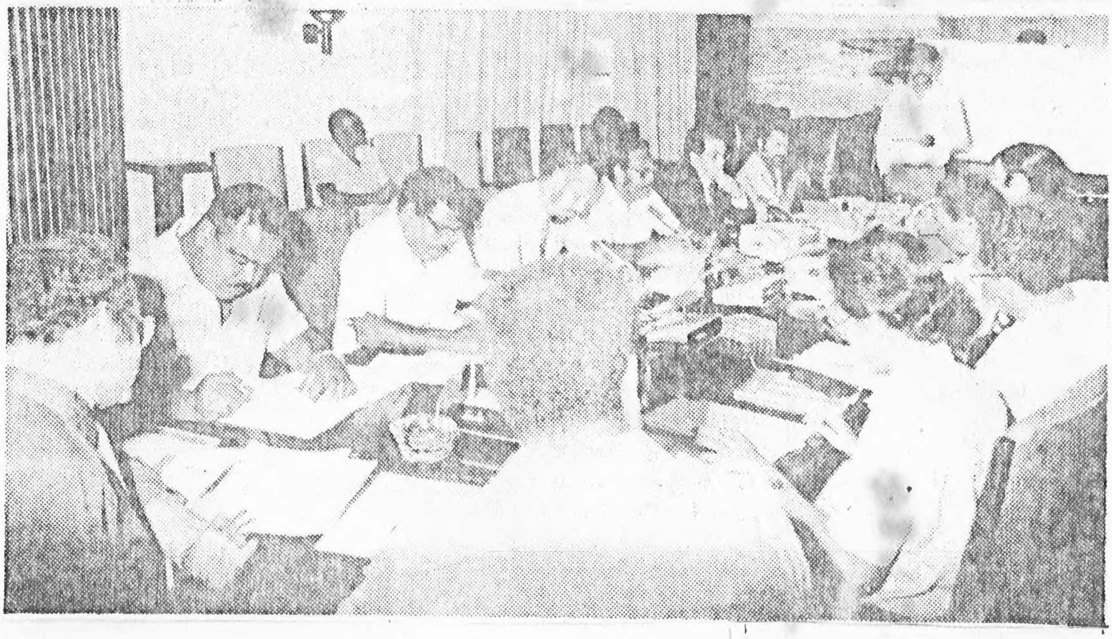
CCB wil meer lui naar bibliotheek

KRALENDIJK — Het Curltureel Centrum Bonaire (CCB) zal trachten meer belangstelling te gaan kweken voor de openbare leeszaal. Het doel is om te bereiken dat meer mensen boeken komen lenen en meer gebruik zullen maken van de diensten die de bibliotheek de bevolking biedt. Het bibliotheekbezoek op Bonaire is van de zijde van de kinderen die nog de basisschool bezoeken in ieder geval goed te noemen, aldus de bibliothecaresse van Bonaire, Viola Statia.

Van de volwassenen zijn het vooral de Europese Nederlanders die gebruik maken van de openbare leeszaal, terwijl er van Antilliaanse zijde ook wel belangstelling is, maar die is meestal beperkt tot het deel van de bevolking dat een bepaalde opleiding heeft genoten. Doel van de bibliotheek is echter om alle mensen die kunnen lezen te interesseren voor de leeszaal en dat is dan ook de reden voor het bestuur van het CCB onder wie de openbare leeszaal valt om een grote belangstelling te gaan kweken onder degenen die kennelijk enige drempelvrees hebben om de bibliotheek te bezoeken.

Dat er tot nu toe door de bevolking in het algemeen te weinig gebruik gemaakt wordt van de openbare leeszaal is waarschijnlijk mede te wijten aan het feit, dat er niet te veel publicaties in de Papiamentse taal zijn. Daarnaast echter werken er genoeg mensen bij het CCB om de mensen het lezen of het gebruik van de diensten van een leeszaal bij te brengen, aldus mej. Statia. Overigens heeft het CCB in het verleden al eens een poging ondernomen om het publiek meer "boeken-minded" te maken en de mensen naar de leeszaal te trekken. Gebrek aan medewerkers echter voorkwam in dit streven de continuëteit. Nu zal het CCB in overleg met het BC nagaan in hoeverre het bibliotheek personeel uitgebreid kan worden. Volgens Viola Statia zullen er zeker nog vijf medewerkers aangetrokken moeten worden, wil de bibliotheek optimaal kunnen blijven draaien. In principe blijkt trouwens het BC al toestemming gegeven te hebben voor deze personeels-uitbreiding, aldus Viola Statia, maar er zal toch nog een vergadering belegd moeten worden, wil de zaak geregeld zijn. Ook Rincon zal meer betrokken worden in het uitleenwerk, maar volgens mej. Statia zal dat pas optimaal kunnen worden gerealiseerd op het moment dat de bouw van het jeugdhuis van Rincon geheel klaar is, omdat een onderdeel van dit wijkgebouw juist de openbare leeszaal is.

De Beurs Maandag 19 maart 1984

WILLEMSTAD - *Verleden week dinsdag, 13 maart 1984, is een aanvang gemaakt met een kursus " Ortografie van het Papiaments " vooral voor gedeputeerden, eilandsraadleden en andere hoogwaardigheidsbekleders.*

Deze kursus zal een duur hebben van 8 weken. Aan het eind van deze kursus leggen de kursisten een soort examen af zodat vastgesteld kan worden of ze de materie voldoende beheersen.

Op de foto ziet men de kursisten, onder wie de Gezaghebber, de heer Ronald Casseres. Verder neemt de Eilandssecretaris deel aan deze kursus.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Dinsdag 20 maart 1984

Pioniers Horacio Hoyer en Johan van der Walle

(Van een medewerker)

WILLEMSTAD - Omdat op Curacao bijna niemand iets vastlegt kent de Antilliaan zijn recente geschiedenis heel slecht. Daarnaast zijn wij een volk van over het paard getilde hobbyisten. Wij hebben grote bewondering voor de domme dingen die wij doen. Suku no sa gaba su mes", maar yunan di Corsou si. Iedereen zegt van zichzelf hoe goed hij wel is. De beste, de grootste noem maar op. Er zijn uitzonderingen. Enrique Goilo heeft na een arbeidszaam leven veel boeken die persklaar zijn. Maar zijn oeuvre wordt door Willie Franco niet uitgegeven omdat het gezichtsveld van zijn ambtenaren erg beperkt is. "No ta tur hende por husga kiko ta bon". Men vindt dat er op het gebied van het ballet geen deskundigen zijn op Curacao en dat bewijst dat: "La Cosa les queda muy grande". De wisselende gedeputeerden nemen nauwelijks de moeite zich op de hoogte te stellen van hoe het wel is met onze Cultuur. Vandaar dat iedereen erg geschrokken is van de mededeling dat de Sticusa wordt opgeheven en de gelden aan het eilandgebied worden geschonken.

Bij de viering van het honderd-jarig bestaan van een lokaal dagblad, is iedereen de twee grootste priester-journalisten vergeten. Het waren Michael Möhlmann ook bekend als Wim van Nulland en Jan Burgemeesterdie tussen een pastoorschap op Gustavia in Saint Barthélemy en zijn later verblijf naast de Franciscus kerk in Oranjestad op Aruba jarenlang de Amigoe redigeerde samen met Ad. Versney.

Feest

Bij het feest van de Curom "vergat" men Wim Stokla, Herman de Man en zelfs Huib van Wijk. Ze dachten alleen maar aan zichzelf. Ofschoon wij nu veel radiostations hebben bestaat er een totaal tekort aan wat vroeger aetherbeleid heette en nu mediabeleid. Het hoorde vroeger tot de portefeuille van Cultuur en Opvoeding maar het kabinet-Martina II gaf het aan Veeris kado. Dit garandeert dat er niets van terecht zal komen.

Toen er op Curacao maar twee radiostations bestonden deden zij samen meer voor de Antilliaanse Cultuur dan hetgeen er nu gebeurt met acht. Horacio Hoyer heeft als eerste ingezien dat je geen appels en peren bij elkaar kon optellen. Je kunt met één zender en één omroep niet zowel culturele programmas uitzenden en ook geld verdienen aan advertenties. Elk wat wils klinkt wel erg mooi maar het is in feite net zo onmogelijk als het perpetuum mobile. Vandaar dat Shon Jacho al direct behoefte had aan Hoyer Twee. Horacio Hoyer heeft samen met Tomas Henriquez ervoor gezorgd dat wij vandaag de dag nog weten hoe de Antilliaanse muziek klinkt. "Si no ta pa nan", dan hadden wij tegenwoordig alleen maar guarachas, merengues en calipsos.

Z.O.Z.

Vervolg Hoyer / v.d. Walle

WILLEMSTAD – Horacio en Johan van der Walle nemen samen een programma door. In de beginperiode van de radio op onze eilanden werd er door twee stations meer cultuur verspreid dan door de acht van nu.

Met de moed der wanhoop hebben deze twee gestreden om ons cultuurgoed veilig te stellen. De cultuurpausen van tegenwoordig, "cu ta hasi grandi cu cos di otro hende", weten nauwelijks wie wat gedaan heeft in onze recente geschiedenis. Het is nu nog niet te laat. Als de overheid er geld voor over heeft om kapabele mensen met inzicht en verstand van zaken een poging te laten doen vast te leggen wat nog beschikbaar is valt er veel te redden. Als men ermee doorgaat om partijpolitieke redenen mensen omhoog te laten vallen door hun gebrek aan gewicht dan blijven wij calypsos Antilliaanse muziek noemen.

Cultuur

Toen Mr. Isaac Celestino Debrot minister van Cultuur werd en een aantal zaken ging reglementeren zei Horacio Hoyer: "Laga Sjaki divertí, ami tin mi mes kontakto cu Jo van der Walle". Johan van der Walle was in de oorlog hoofdredacteur van de Beurs- en Nieuwsberichten. Terug in Nederland werd hij belast met de West-Indische Afdeling van de Wereldomroep. Samen met Tom Pape trokken zij Yvette Ecury en Lidia Ezechiels aan om Antilliaanse en Surinaamse programmas te maken. Jo van der Walle heeft gezegd dat hij altijd veel steun had aan Horacio Hoyer en aan Chris Engels.

Op de foto zien wij Horacio Hoyer achter de microfoon in zijn studio terwijl zij een lijst doornemen van wat de wereldomroep allemaal zou kunnen leveren. Op de achtergrond hangt een foto van Sjon Wein Hoyer. De naam Hoyer heeft net als die van Corsen en van Palm een bijzondere klank in onze cultuurgeschiedenis. Drie generaties Hoyer hebben de Cultuur met vrucht gediend op Curacao. Niet met woorden alleen maar ook met daden. "One picture is worth a thousand words" zeggen de Amerikanen. De foto die bij dit artikel gepubliceerd wordt is een voorbeeld van deze uitspraak. Inzicht, discipline, daadkracht en vakmanschap staan te lezen op de gezichten van deze pioniers op radiogebied.

Naam

Als onze overheden Jacho willen eren met meer dan zijn naam aan een stuk van het Julianaplein dan zouden zij een halt kunnen toeroepen aan de domme dingen die men de laatste jaren doet. Cultuur is een zaak van de gemeenschap. Kunstenaars zijn kleine zelfstandigen die men helpen moet. Men kan er geen ambtenaren of gouvernementsarbeiders van maken. Men kan geen cultuur opleggen, noch uit Europa, noch uit Afrika.

Het bureau voor Cultuur en Opvoeding bedrijft via Tele-Curacao brainwashing op welhaast Cubaanse wijze maar het haalt niets uit. Margo Croes en Edsel Jesurun zouden zich moeten schamen. Als ik iedere keer herhaal "cu sunu a bisti" dan is dat omdat wij mijlenver achter blijven op ons eigen recent verleden. De achteruitgang is angstaanjagend. Het is niet alleen de schuld van de politiek. Iedereen draagt schuld omdat zij rustig deel blijven vormen van de silent majority. Het onbenul viert hoogtij. De mediocreiteit tiert welig om ons heen maar iedereen legt zich erbij neer. Het kan ook anders maar dat vergt dan wel veel meer inzet door de juiste mensen. "Laganos ban saka nos kara".

De Beurs
Donderdag 22 maart 1984

Expositie van D. van de Geest

WILLEMSTAD - Op zondag 1 april om 10.00 vind de officiële opening plaats van de expositie van de artieste Dineke van de Geest door onze bekende stadsgenoot Boeli van Leeuwen. De beelden, schilderijen en tekeningen worden tentoongesteld in de Kunstakademie naast het St. Thomascollege. De expositie zal tot en met 15 maart geopend zijn van 10.00-12.00, 14.00 tot 16.00 en 18.00 tot 21.30 uur.

RONNIE MARTINA
...kontje schudden...

VANDAAG

- Roken mag op binnenlandse vluchten VS p.1
- Ronnie Martina: Antillen-manifestatie in Amsterdam p.3
- Simar:politici geen tijd voor onderwijs- zaken p.5
- Copie Jules Rimet- cup bijna klaar p.8
- Promotie Bonaire op Europese markt p.9

DINSDAG 20 MAART 1984

AMIGOE

OOK BRUGFUNCTIE NAAR EIGEN THUISLAND TOE

Ronnie Martina: cultuur meer dan muziek

Antillen-manifestatie half mei in Amsterdam

—DOOR JOS DE ROO—

AMSTERDAM — Twee weken lang zullen de Nederlandse Antillen zich grootscheeps manifesteren in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Er worden minstens zestigduizend bezoekers verwacht. De kosten van het totale project beramen 150.000 (Ned.) gulden.

Op een persconferentie in Amsterdam zei voorlichter Ronnie Martina van het Antillenhuis dat de manifestatie erop gericht is de Nederlander alle facetten van de Antilliaanse samenleving te laten zien. Op die manier willen de organisatoren de contacten tussen het Antilliaanse volk en het Nederlandse verbeteren. "Nu is het vaak zo dat Nederlanders niet weten waar de Antillen liggen. We willen ze laten zien dat wij, Antillianen, een eigen cultuur en een eigen taal hebben die we ook in Nederland graag willen behouden", aldus Martina. "En bij Antilliaanse cultuur moeten Nederlanders niet alleen denken aan dansen en kontje schudden".

In de prachtig gerestaureerde Nieuwe Kerk van Amsterdam zullen de Nederlanders een lawine van tentoonstellingen, voorstellingen en lezingen kunnen bezoeken en bijwonen. Er komen tentoonstellingen over de literatuur, de verschillende eilanden, de beeldende kunst en ethnografische artikelen. Er zullen stands zijn die aparte facetten van de samenleving belichten op cultureel, sociaal, maatschappelijk en economisch gebied. De poppenmaakster Lydia Petronia en de beeldhouwer Nelson Carillo zullen er aan het werk zijn. Er komen ook nieuwe presentaties van dia's en films. Optredens van toneelgroepen, folkloristische groepen en schrijvers staan op het programma. Er komt een speciaal weekeinde voor vrouwen. Er komen lezingen en fora op tal van terreinen: vanaf de kunst- geschiedenis tot aan de discriminatie. En muziekgroepen treden natuurlijk ook op. Onder andere de bekende Sound Steel Band en de salsa- groep BESS.

Twintig beeldende kunstenaars van de Antillen zullen hun werk opsturen voor een verkoopexpositie. Daarnaast is de uitleen- collectie van de Sticusa ook te zien, en ook de Antilliaanse beeldende kunstenaars in Nederland stellen hun werk ten toon.

Desgevraagd zei Ronnie Martina dat de organisatie geen Antilliaanse kunstenaars speciaal voor de manifestatie naar Nederland laat overkomen. Dat zou een te kostbare zaak worden. "Maar komen ze toch, dan zullen we ze met open hart ontvangen", aldus de woordvoerder van het Antillenhuis.

De manifestatie wordt helemaal verzorgd door Antillianen in Nederland. "Wij vinden dat hier zoveel potentieel aanwezig is, dat we verantwoord met hen naar buiten kunnen treden", zei Ronnie Martina.

De organisatoren verwachten dat ook de 35.000 Antillianen in Nederland veel aan de expositie zullen hebben. Nu raken Antillianen na een jarenlang verblijf in Nederland vaak wat vervreemd van hun eigen cultuur. Dat geldt vooral voor de tweede en derde generatie Antillianen die in Nederland geboren zijn. Ook aan hen heeft de organisatie gedacht. Zo zal er een speciale middag georganiseerd worden, waar Antilliaanse kinderen Antilliaanse liedjes kunnen leren, omdat zij die in Nederland niet horen.

Z.O.Z.

Vervolg Antillen-manifestatie

De gigantische manifestatie wordt georganiseerd door het Antillenhuis, de fundashon Antiyano Amsterdam en de Sticusa. De officiële opening vindt op 15 mei plaats. De organisatie hoopt dat dit gebeurt door een lid van het Koninklijk Huis. En van 16 tot en met 29 mei zullen de Nederlanders en Antillianen zich onderdompelen in een spektakel zoals nog nooit eerder door de Antillen naar buiten is gebracht.

De kosten, 150.000 gulden, worden betaald door de Sticusa, de Antilliaanse regering, het Nederlandse ministerie van WVC (Welvaart, Volksgezondheid en Cultuur), de gemeente Amsterdam en andere instellingen zoals de Algemene Loterij Nederland en de Zomerpostzegels.

De organisatoren vinden dat de Antillen- manifestatie niet een eenmalige gebeurtenis moet blijven, maar liefst eens per twee jaar georganiseerd moet worden. Pas dan kan men het doel bereiken. Ronnie Martina: "Voor het grootste deel van de Nederlandse bevolking is het enige contact met de Antillen het contact dat men met de Amtillianen in Nederland heeft. Als dat maar één keer gebeurt, zal het geen effect sorteren. Daarom moet er over een jaar of twee weer zoiets georganiseerd worden. Daar zullen wij alles toe in het werk stellen".

En dan blijkt nog het onverwachte effect dat de manifestatie kan hebben. Martina: "We hopen dat wij, Antillianen in Nederland, zo ook de aandacht van de Antillen op ons kunnen richten. Vaak hebben wij de indruk dat we er voor de Antillen maar zo beetje bij hangen. Ten onrechte, want wij zijn het zevende Antilliaanse eiland. Voor de Antillen tellen we fysiek pas echt mee, als we ook stemrecht voor Antilliaanse verkiezingen zouden krijgen. Maar dit zeg ik als privé- persoon, niet als woordvoerder van het Antillenhuis".

Amigoe 20/3-84

Bevordering culturele expressie

WILLEMSTAD — De sectie cultuur van de dienst Onderwijs en Cultuur is met een cursus begonnen waarin zang en muziek centraal staan. Het geheel zal een jaar duren.

Deze cursus wordt verzorgd in het kader van de bevordering van creatieve expressies onder de bevolking. De bedoeling van de cursus is, dat de deelnemers na beeindiging de bestudeerde stof overdragen aan hen waarmee ze samen in een koor zingen of in een andere organisatie die zich bezig houdt met muziek. Centraal binnen de cursus staat het muziek- lezen en de fysieke aspecten die te maken hebben met de totstandkoming van stem en zang.

Op de inschrijving, die reeds gedaan is, bleek er een grote belangstelling te bestaan voor de cursus. De lessen, die drie avonden per week georganiseerd worden, staan onder leiding van Edsel Provence, Harry Moen, Rignald Yankey, Walter Duyvetter, Ramon Williams en Rudy Bedacht.

AMIGOE 20/3-84

RNWO breidt radio-museum na 5 jaar uit

KRALENDIJK — Binnen afzienbare tijd zal de RNWO er toe overgaan het inmiddels goed bekende radiomuseum dat in de studio van het zendbedrijf is gevestigd, te gaan uitbreiden. Vijf jaar geleden opende de RNWO het museum in verband met het tien jarig bestaan van het relay station. Inmiddels blijkt de ruimte waarin het museum is ondergebracht veel te klein.

In de afgelopen vijf jaar was er een enorme belangstelling voor een bezoek aan het radiomuseum en velen van buiten het eiland brachten een bezoek aan het unieke museum. Volgens de stationmanager J.P. Massee is het museum in geheel Latijns Amerika enig in zijn soort en vooral voor het onderwijs is het gehele tijdperk van de radio interessant. Vele jongelui hebben via school het museum dan ook reeds bezocht.

Amigoe 20/3-84

CCB wil dansschool weer stimuleren

KRALENDIJK — Momenteel onderneemt het CCB alle pogingen om een dansleraar aan te trekken die de lessen voor de dansschool van het CCB kan verzorgen, aldus de voorzitter van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) de heer Sandra Salomons. Vanaf januari 1983 wordt er al geen les meer gegeven. Dat was de tijd dat de lerares Lilian de Geus voor verdere studie naar Amerika vertrok. Volgens de heer Salomons hebben al enkele besprekingen plaatsgevonden met een dansinstructeur van Curaçao om na te gaan welke mogelijkheden er liggen dat een regelmatig bezoek gebracht kan worden aan Bonaire. Het CCB zou de heer Jean Louis willen aantrekken omdat hij een gedegen opleiding achter de rug heeft. De breekpunten bij de overkomst van Jean Louis zijn de wekelijks terugkerende reiskosten, terwijl er ook een instemming met het leerplan van de heer Louis dient te zijn. Volgens Salomons zijn er zeker tachtig belangstellenden op Bonaire die de lessen aan de dansschool wensen te volgen.

De zon dringt door tot in de radio-studio's

Radio Kelkboom wil bij de tijd blijven

BLOEMOND — Het eerste Arubaanse radiostation, Radio Kelboom PJA-5, is vandaag dertig jaren in de lucht. Ook in de bescheiden viering van dit zesde lustrum herkent men "de Kelkbooms" — vader Carlos, zoon Emile en het radiostation — namelijk het niet houden van aan de weg te timmeren, maar bescheiden, rustig en zakelijk, te zorgen dat alles "tot in de puntjes verzorgd" verloopt. De afgelopen dertig radio- jaren zijn daarvan het bewijs. Een goed functionerend radiostation, dat veel beluisterd wordt en een voorname plaats in de luisterende gemeenschap van Aruba heeft ingenomen. Het is niet gemakkelijk met de oprichter van het bedrijf, Carlos Kelkboom, een interview te hebben over die dertig jaren. Een verzoek voor een gesprek doet hij af met te zeggen: "Ik heb niets te zeggen, als katholiek zeg ik dertig jaar met Gods hulp in de lucht, dat is alles.

Maar ondanks deze bescheidenheid laat hij in een gesprek toch wel duidelijk blijken dat ook zijn radiostation met zi n tijd is meegegaan. Dertig jaar geleden sjouwde hij voor buiten- opnamen met een zware tape- recorder, die alleen op stroom werkte. Nu heeft hij zulk moderne apparatuur, dat hij een tape-recorder in zijn zak stopt. En dat niet alleen, sedert kort heeft hij de "auto- reverse" tape- recorder in gebruik — het nieuwste snufje op dit gebied — waar men zelfs de cassette niet hoeft om te draaien als de ene kant is afgelopen. Wanneer een persoon aan het woord stopt met spreken, stopt ook de tape- recorder en gaat weer verder als de spreker doorgaat.

Ook de stroom- problemen zijn voor Radio Kelkboom geen problemen meer om opnamen te maken. Men beschikt over zonne-energie — zij het in aanmerkelijk bescheidener mate dan collega Radio Hoyer. Kelkboom heeft dit in de vorm van een "zonnebatterij", die op zon en licht werkt en ingeschakeld kan worden wanneer de stroom uitvalt. Ook tijdens de recente "stroommisère" was Radio Kelkboom een van de weinige stations, die dankzij een generator in de lucht bleef.

Waar de heer Carlos Kelkboom bijzonder trots op is, is dat al de opnamen zonder storingen geschieden. Recentelijk was Radio Kelkboom bij een officiële gelegenheid aanwezig. Een en ander werd op de tape opgenomen. De volgende dag belde de persoon die een toespraak had gehouden Radio Kelkboom op, hoe het mogelijk was dat het merendeel van andere uitzendingen elders gestoord werden door wind en andere geluiden, maar bij Radio Kelkboom zonder enige storing. Dat hebben we te danken, dat we "bij de tijd" blijven, aldus Carlos Kelkboom in gesprek met de Amigoe, daar hoort ook bij te zorgen dat de apparatuur "bij de tijd" is.

Radio Kelkboom was al die jaren het radiostation dat vooral aandacht besteedde aan het uitdragen en stimuleren van lokale muziek. Zeventig procent van de door Kelkboom uitgezonden muziek is daaraan gewijd. "Dan kan men zeggen, dat we achter gebleven zijn", aldus Radio Kelkboom, "maar wij weten dat het volk onze uitzendingen op prijs stelt en wij hierdoor een goede luister- dichtheid hebben".

Dertig jaar geleden was het Radio Kelkboom, die er voor zorgde dat het Arubaanse volkslied op de grammofoonplaat kwam. Voor de opname hiervan kwamen frère Alexius met de Trupialen en Padú del Caribe aan de piano er aan te pas. Ook maakte Kelkboom destijds een 45 plaat van Trio Rulimca met zanger Rufino Thodé met "Cumpleaños" en "Mi Castigo".

In de rij van Kelkboom- platen bevindt zich ook Roda Fregerio met de wals "Despedida", terwijl ook Ronny Brete uit zi n goede zanger- jaren op de plaat werd vastgelegd. Allemaal platen, die de heer Kelkboom goed bewaart, doch voor deze gelegenheid aan de Amigoe- redactie liet zien. Tussen de platen zat ook een Amigoe van 1 juni 1941 — Carlos Kelkboom leest al 43 jaar de Amigoe — waarin de verloving wordt aangekondigd van Carlos A. Kelkboom met H.M. van Boekholdt. Het begin van een verbintenis voor Carlos met Hubertina, een echtgenote die hem in al die jaren — niet alleen in het gezin met vier zonen en een dochter — maar ook in het radiowerk een belangrijke steun is geweest.

Radio Kelkboom begon dertig jaar geleden met een halve kilowatt- zender aan de Emmastraat, doch heeft nu de beschikking over haar eigen gebouw te Bloemond en zendt op een één kilowatt zender uit.

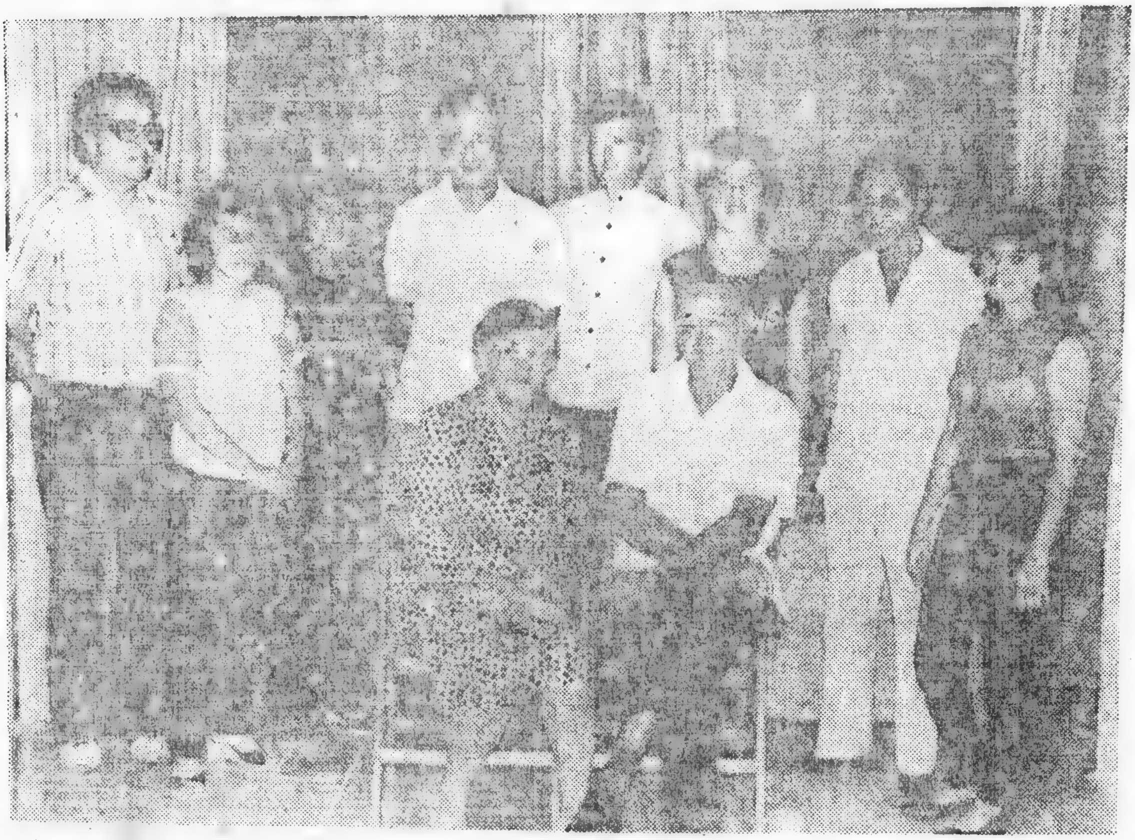
Sprekende over de nieuwsvoorziening van dertig jaar geleden, toen nieuws uit de lucht "pikken" er bij was, vertelt Carlos Kelkboom aan de Amigoe, dat hij destijds door bemiddeling van de Amerikaanse consul, die toen een consulaat op Aruba had, een schriftelijke toestemming kreeg van Voice of America om nieuws over te nemen, terwijl ook andere programma's beschikbaar werden gesteld. Hij heeft nu in de studio een rechtstreekse ANP- nieuwsverbinding, waarvan een goed gebruik wordt gemaakt.

Bij een terugblik op de dertig jaren is de heer Carlos Kelkboom dankbaar voor alle steun en medewerking ondervonden. Vooral dankbaar voor de inzet van vele medewerkers en medewerksters. Hij wil geen namen noemen want te gemakkelijk wordt iemand vergeten. Het zijn er ook zoveel in dertig jaren.

De dertigste verjaardag is voor Radio Kelkboom geen dag om te zeggen "we hebben het erop zitten". Integendeel, het is een dag, waarop met veel enthousiasme aan de volgende dertig jaren wordt begonnen. Dat moet met de dertig achterliggende jaren niet zo moeilijk zijn, maar gemakkelijk zal het ook niet zijn om de moderne steeds weer veel eisende tijd bij te houden. De goede wil is er, dat blijkt op deze dertigste verjaardag.

Foto: z.o.z.

Foto bij artikel: Radio Kelkboom

ORANJESTAD — De dagelijkste staf — het station heeft nog meer medewerkers(sters) — van het jubilerende radiostation met op de voorgrond Carlos en Hubertina Kelkboom- Van Boekholdt, die dertig jaar geleden het initiatief nam om "in de lucht te gaan".

De Beurs Dinsdag 20 maart 1984

WORKSHOP VOOR SEU FESTIVAL

WILLEMSTAD - Op 23 april aanstaande vindt het "SEU FESTIVAL 1984" plaats.

In verband hiermee worden alle folkloristische groepen die deelnemen aan het festival eraan herinnerd zich op te geven voor de deelname.

De Sektie Kultuur van het eilandgebied nodigt alle groepen uit een vertegenwoordiger te sturen voor het bijwonen van een 'workshop' voor de voorbereidingen voor het festival.

De 'workshop' vindt plaats op 24 en 31 maart om 10:00 uur in de feestzaal van de Sektie Kultuur gelegen in de Van Raderstraat 2/20.

Bij deze 'workshop' geeft een deskundige een uitleg en een demonstratie over de instrumenten, zang en dans.

De Sektie Kultuur verzoekt de afgevaardigden hun 'alpargatas' mee te nemen om deel te nemen aan de 'workshop'.

Amigoe

21/3-'84

Record aantal inschrijvingen muziekschool

KRALENDIJK — De Muziekschool van Bonaire, pas drie jaar oud, verheugt zich in een record-aantal cursisten. Nu de nieuwe inschrijvingen hebben plaatsgehad, tellen de verschillende leergangen totaal 677 cursisten. Van hen zijn er 65 piano studerenden en een 20-tal gitaarleerlingen. Meer dan 400 leerlingen krijgen ritmiek en zang op de zes Basisscholen, welk onderwijs gesubsidieerd wordt door het CCB. Eveneens genieten de 55 leerlingen van het op 14 maart opgerichte Jeugdkoor (Koro Hubenil) van de Muziekschool kosteloos onderricht.

Het CCB, onder welke auspiciën de Akademia di Musika werkt, hoopt nog dit jaar cursussen te kunnen starten voor blazers. Door de Sticusa werd daarvoor reeds een respectabel aantal instrumenten in het vooruitzicht gesteld. De 15 leerlingen van de dit jaar opnieuw gestarte blokfluitcursussen hebben inmiddels eind-examen gedaan. Nieuwe inschrijvingen vinden plaats op 27 maart van 17.30-18.30 uur in het Jeugdhuis Jong Bonaire.

De Bonaireaanse Muziekschool telt totaal vier leerkrachten: Conny Canfield (piano en muziektheorie), Carolyn Cicilia (piano en muziektheorie), Rudy Bedacht (gitaar, muziektheorie, zang en ritmiek), en Edward Sedney (blokfluit en muziektheorie). Alhoewel het record-aantal leerlingen het CCB-bestuur voldoening schenkt, ziet het toch gaarne dat meer volwassenen zich aan muziekstudie wijden. Vooral ouders van leerlingen zullen zodoende met meer kennis van zaken betrokken kunnen worden bij de studievorderingen van de jeugd.

AMIGOE 21/3-'84

ORANJESTAD — De UNESCO-communicatie-adviseur voor het Caribisch gebied, de heer Rafiq Khan, bracht woensdag een eendags bezoek aan Aruba. Hij had een drukke dag aan besprekingen met gezagdragers en bezoeken aan de radiostations en TeleAruba. Tijdens het bezoek aan TeleAruba had de heer Khan (rechts) een bespreking met directrice mevrouw Mayra Maduro (links) over de jaarlijkse conventie van de Caribbean Broadcasting Union (CBU). Mevrouw Maduro is namelijk de coördinatrice van de CBU-conventie die dit jaar van 10-14 juni op Aruba wordt gehouden en die door de heer Khan bijgewoond zal worden.

De Beurs

Woensdag 21 maart 1984

DONATEURSAVOND CURACAOS MUSEUM

WILLEMSTAD - Namens het bestuur van de Stichting het Curacaos Museum willen wij de toekomstige en vaste donateurs hierbij uitnodigen voor een speciale culturele avond die gehouden zal worden in de Klassieke Zaal van het Curacaos Museum op vrijdag 30 maart a.s. van 18.00 tot 20.00 uur.

Op deze avond kunnen de donateurs met elkaar kennis maken in een informele sfeer. Het echtpaar Iman en Aya Landheer zullen op de piano en dwarsfluit licht klassieke en oude Curacaose muziek ten gehore brengen. Tevens zal de zaal feeëriek verlicht worden door kaarsen.

Plannen om het museum nieuw leven in te blazen, renovatie van de museum tuin en het interessante expositie programma voor 1984 zullen dan uit de doeken gedaan worden.

De entree bedraagt fls. 10.- per persoon. Hiervoor wordt ook nog een glaasje wijn en een hapje geboden.

Alle toekomstige donateurs zijn uiteraard van harte welkom.

Amigoe

WOENSDAG 21 MAART 1984

Expositie van poppen en droogbloemen

WILLEMSTAD — Sonja Berkemeyer en Jenny Sjoer organiseren de expositie "Enter the wonderfull world of dolls and exotic flowers" die gehouden wordt in Landhuis Brievengat wordt op zaterdag 24 maart om acht uur 's avonds geopend door mevrouw Joyce Martina-Luitjens. De opening is toegankelijk voor genodigden.

Sonja Berkemeyer zal replica's van antieke porseleinen poppen tentoonstellen — waaronder bekroonde stukken — welke ze behaald heeft op de grote poppenshow te Orlando in Florida, met 494 deelnemers uit de VS en Canada. Door Jenny Sjoer worden droogbloemstukken tentoongesteld, waarbij exotische bloemen gebruikt zijn, welke geïmporteerd zijn uit Afrika en Australië.

De expositie die vrij toegankelijk is voor het publiek is geopend op zondag 25 maart van 10.00-18.00 uur, en van 26 maart tot en met 29 maart van 15.00-18.00 uur. Buiten deze uren om bestaat er ook een mogelijkheid voor het bezoeken van de expositie door groepen. Hiervoor kan men een afspraak maken op de telefoonnummers 75220 en 675050.

De Beurs

Vrijdag 23 maart 1984

Mavis Delannoy neemt ontslag.

WILLEMSTAD - Mevrouw Mavis de Lannoy heeft per 1 juni a.s. haar ontslag ingediend bij de RVD. Haar redenen die geleid hebben tot deze stap zijn haar grieven tegen haar opdrachtgevers die haar inziens haar al vier maanden negeren.

Op haar brieven die ze naar de heer J. Lasten, hoofd van de RVD, verzond werd nooit gereageerd. Zelfs haar protestbrief die ze in januari j.l. bij de Minister-President Don Martina indiende leverde in het geheel niets op, aldus mevr. de Lannoy.

De Beurs — Vrijdag 23 maart 1984

Friendly Island?

G. VAN VEEN.

PHILIPSBURG -Vandaag begint de Beurs met een nieuwe rubriek 'Friendly Island' in eerste instantie bedoeld voor onze nogal vrij uitgebreide lezerskring op de Bovenwindse Eilanden. De titel van deze wekelijkse rubriek doet dat al vermoeden.

Wanneer we even uitgaan van de aanduiding van deze eilanden op de nummerborden van de auto's dan is St. Eustatius, historisch gezien, onbetwist de Golden Rock

Saba is buiten kijf de Unspoiled Queen en de Sabanen zijn vast besloten het zo te houden ook, want hebt U er ooit kartonnen bekertjes, flessen, blikjes, papieren of plastic afval op straat gezien?

St. Maarten wordt Friendly Island genoemd. Een goede vondst vanuit toeristisch oogpunt bekeken. In vele opzichten, en vooral oppervlakig gezien is het namelijk inderdaad een Friendly Island met Friendly People.

We horen het ook zo vaak zeggen door anderen, dat we het langzamerhand zelf gaan geloven. We gaan gewoon denken dat er geen vuiltje aan de lucht is

Maar toevallig is er wèl een vuiltje aan de lucht. Oké, de toeristen trappen er nog wel in, totdat ze in de gaten krijgen, dat het niet allemaal goud is wat er blinkt.

Dat wordt ze eigenlijk al duidelijk als ze op onze erbarmelijke wegen rijden.

Maar ons eiland is er niet allereerst voor de toeristen. Is St. Maarten in alle opzichten een Friendly Island voor de eigen lokale bevolking? En zijn we Friendly People voor elkaar? Wie alleen al denkt aan de onvoorstelbaar hoge prijzen die we durvan vragen voor apartementen en huurhuizen, om van de meest noodzakelijke levensbehoeften nog maar niet te spreken, begint hier werkelijk aan te twijfelen.

In deze rubriek willen we een paar punten aantippen, die een vraagteken en een uitroepteken rechtvaardigen achter de zo enthousiast gekozen titel Friendly Island.

De Beurs heeft met deze artikeltjes niet veel pretentie, maar wil op haar manier een klein steentje bijdragen ter bestrijding van de groeiende kriminaliteit, wat edukatieve injekties geven, de reclasseringsgedachte propageren en uitingen van een bepaalde mentaliteit van onverschilligheid signaleren, die Friendly Island op de helling kunnen zetten, om niet te zeggen naar de afgrond kunnen helpen.

van Veen bereid gevonden deze wekelijkse rubriek te verzorge. Hij is werkzaam voor Reclassering en Kinderbescherming op de Bovenwindse Eilanden, en is bereikbaar via P.O. Box 191 Philipsburg St. Maarten.

Amigoe — DONDERDAG 22 MAART 1984

Uitbreiding Leeszaal stagneert om geldtekort

KRALENDIJK — De Openbare leeszaal beschikt momenteel niet over genoeg geld om de huidige voorraad boeken aan te vullen met nieuwere uitgaven. Het bestuur van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) onder zie de bibliotheek valt heeft al meerdere malen de bezorgdheid geuit over de situatie.

Overigens is het probleem van de aanschaf van nieuwe boeken niet het enige wat de bezorgdheid van het bestuur opwekt. Eveneens is er nog geen oplossing voor het personeelstekort en het onderkomen van de bibliotheek, aldus Viola Statia, die belast is met het toezicht op de Bonaireaanse bibliotheek. De uitbreiding van de boeken voorraad gebeurt gewoonlijk met subsidie van de Sticusa; en hoewel het CCB deze subsidie buitengewoon waardeert, blijkt de aanschaf van boeken toch niet voldoende te realiseren. Het BC subsidieert de aanschaf van boeken niet, maar het CCB bestuur en mej. Statia hebben wel met het BC vergaderd om na te gaan in hoeverre geholpen kan worden. De opening van een filiaal van de leeszaal te Rincon zal overigens het tekort aan boeken nog sterker maken.

Gedeputeerde van Cultuur Franklin Crestian heeft het CCB bestuur reeds voorgesteld om een rapport samen te stellen over de huidige situatie. Dit rapport zal dan te zijner tijd overgedragen worden aan instanties die mogelijkerwijze financiële hulp kunnen bieden. Zoals bekend is het CCB reeds enige tijd doende om het totale complex van leeszaal, gehoorzaal en toneelzaal op te zetten. Indien de mogelijkheid uitgesloten is, dat dit plan op korte termijn gerealiseerd wordt, zal er toch tot uitbreiding van de bibliotheekruimte moeten worden overgegaan.

Nydia Ecury's nieuwste bundel

Kantika pa mama tera/ Song for mother earth

VANAVOND ZAL Nydia Ecury's jongste gedichtenbundel **Kantika pa Mama Tera** op de traditionele wijze ten doop gehouden worden met voordracht, dans, muziek. Een doopfeest op z'n Antilliaans is nu eenmaal een feest all-the-way, grenzeloos na wat eraan voorafging: de zwangerschap, de geboorte. Vooral de geboorte, het baren, het vrouw- het moeder-zijn.

Kantika pa Mama Tera / Song for Mother Earth bevat een tiental gedichten, steeds een Papiamentu en een Engelse versie. Nydia, die tot nog toe vooral in het Papiamentu publiceerde, wil zo haar boodschap over de taalgrenzen heen in onze regio brengen. Wat bepaald niet wil zeggen dat er hier sprake zou zijn van een Engelse vertaling van Papiaments werk. Het gaat eerder om twee verschillende versies in twee verschillende talen, waarbij vooral de mogelijkheden van de taal, de woordkeuze en woordwaarde bepalend waren voor de vorm waarin de inhoud, de gedachte, wordt gebracht. Ongetwijfeld zullen bepaalde gedichten oorspronkelijk ook in het Engels zijn geschreven!

In **Home Sweet Home/Ruina** is de laatste strofe in de Papiamentuversie "zakelijk" (hoe zou je het beter kunnen omschrijven?), terwijl in de Engelse versie in de regels:

"Oh Lordy, Lordy,
Lordy mine!"

als het ware de lach door de tranen heen klinkt.

In **Net Awo? / Now** is het woordspel in de Papiamentse versie van de laatste strofe heel fijn, heel ritmisch, vergeleken met de nuchterder Engelse regels.

Om kort te zijn, het heeft geen zin zich af te vragen wat er het eerst was. Het antwoord op die vraag is op zijn minst onbelangrijk, de aandacht moet liggen bij Nydia's boodschap!

En die boodschap is een heel bijzondere. Een die oneindig lang meegedragen moet zijn door de schrijfster. Die heeft moeten rijpen, groeien als een kind in zijn moeder's buik. Een boodschap die niet gespaard bleef van pijn, verdriet, angst en wanhoop. Vervloekt en tenslotte geliefkoosd......

De bundel begint met het gedicht **Habai/Old Lady** waarin de schrijfster één (of meer?) oude vrouwtjes beschrijft in hun ontluisterende ouderdom. Wrakken als het ware van wat ooit mens, vrouw, moeder moet zijn geweest. Afstotend en meelijwekkende oude mensjes. Nydia stapt over de uiterlijkheden van de ouderdom heen en wil het oudje al is het één avond als haar baby wiegen, liefkozen, knuffelen. Ze is de moeder van haar moeder, het kind van haar kind, dat we ook in het laatste gedicht **Mi Mama - Mi Yu/My Mother - My Child** terugvinden. De ouder wordende vrouw, sadder and wiser door wat het leven haar aandeed, voor

Z.O.Z.

wie het tenslotte mogelijk is door alles heen te kijken en het essentiële te zien. Er over te durven praten, open en eerlijk. Hard en tegelijk vergevend.

De gedichten in **Kantika pa Mama Tera/Song for Mother Earth** zijn uitwerkingen van dit gegeven. Herinneringen aan het onschuldige meisje waar alles mee begon, "un mucha.... ku sapatu di blenchi bistí", dat een belofte probeert te vangen, een belofte die door de werkelijkheid van het leven vergruizeld wordt. Gedichten over de naderende ouderdom, die niet in de eerste plaats gebreken brengt, maar ook de levenswijsheid, de rijpheid, het vermogen alles te doorzien. En daarbij de vergevingsgezindheid, het in het reine brengen van het geweten.

Om een bundel als deze te kunnen schrijven is moed nodig. Veel meer nog dan de ervaringen die eraan ten grondslag liggen. Het is een opengooien van het diepste eigen. Nydia heeft haar ervaringswereld verwerkt, in zich gedragen en gevormd tot het moment dat deze in de openbaarheid gegeven konden worden: als een kind leven gegeven wordt......

De uitvoering van de bundel is bijzonder mooi. De tekeningen van José Capricorne brengen Nydia's woorden tot beeld op een wijze die alleen mogelijk is wanneer de tekenaar werkelijk meevoelt met de schrijfster, onder de indruk is van de boodschap. En aan dit laatste komt men niet onderuit bij het lezen van Nydia's gedichten. Niemand!

CAREL DE HASETH

Nydia Ecury: KANTIKA PA MAMA TERA/SONG FOR MOTHER EARTH. Intergrafia N.V. 1984.

Amigoe
VRIJDAG 23 MAART 1984

Ballet-workshop van ballerina uit Haiti

WILLEMSTAD — Voor instructeurs en instructrices en verder gevorderden in de balletkunst geeft de Haitiaanse ballerina Lynn William Rouzier demonstratie- lessen en een dansworkshop op Curaçao. Dat gebeurt op woensdag 28 maart om acht uur 's avonds en op zaterdag 31 maart om half negen 's ochtends. Bij de sectie Kultuur van het eilandgebied aan de Van Raderstraat kan nadere informatie worden ingewonnen hieromtrent.

Mevrouw William Rouzier werkt op Haiti waar zij diverse dans scholen onder haar vleugels heeft. Ze heeft zowel jazz, klassieke als moderne dansen gestudeerd in de Carnegie Hall in New York en bij wereld vermaarde dansleraren. Haar specialisatie ligt op het terrein van de folkloristische dansen. Diverse van haar oud leerlingen hebben professionele scholen opgezet in landen als Frankrijk, Argentinië en Canada.

De Beurs
Zaterdag 24 maart 1984

"KANTIKA PA MAMA TERA", DANSEND RITME VAN NYDIA

WILLEMSTAD - In de schitterend-verbouwde hal van het Avila-Beach Hotel deklameerde Nydia Ecury gisteravond voor een groot aantal genodigden uit haar nieuwe gedichtenbundel "KANTIKA PA MAMA TERA", ofwel "SONGS FOR MOTHER EARTH", zoals de Engelse titel luidt.

In deze bundel heeft Nydia van alle papiamentstalige gedichten ook de Engelse vertaling gegeven en gepubliceerd. Vandaar de dubbele titel. Met een grappige ceremonie werd het boek "ten doop gehouden". Peet-ouders waren Marjan Willemsen en Nic Møller. Enrique Muller verrichtte de plechtigheid en Eliane Haseth fungeerde als "jaja" die het "kindje" binnendroeg.

Vervolgens droeg Nydia Ecury enige van haar gedichten voor, wat aan de aanwezigen herhaaldelijk een warm applaus ontlokte.

Nydia's geesteskind werd door José Maria Capricorne voorzien van zeer dekoratieve illustraties, wat het tot een buitengewoon verzorgd geheel maakt. De gedichten zijn, zoals we van Nydia gewend zijn, ritmisch en dansend van verloop.

In schitterende, vaak zeer rake bewoordingen, geeft ze blijk van een grote intensiteit bij het doorleven van de "gewone menselijke emoties". Zij schildert en maakt tegelijkertijd muziek met haar pen.

Haar gevoel van zich-verbonden-voelen met Moeder Aarde uit zich in de manier waarop zij mensen en dingen gestalte geeft in haar gedichten.

De publikatie van "KANTIKA PA MAMA TERA" betekent een verrijking voor de Antilliaanse literatuur.

Amigoe
ZATERDAG 24 MAART 1984

*****

Uit Nederland werd bericht ontvangen, dat de Arubaanse beursaal TICA GIEL een contract kreeg bij de groep "Opera Zaanstad." Zij studeert al enige jaren het zingen in Nederland en hoopt dit volgend jaar af te ronden. Ze werd uitgenodigd mee te zingen in de opera "La Sonnambula" van Vicenzo Bellini. Begrijpelijk, dat niet alleen Tica maar ook het Cultureel Centrum Aruba trots is met dit grote succes van één van haar beursalen.